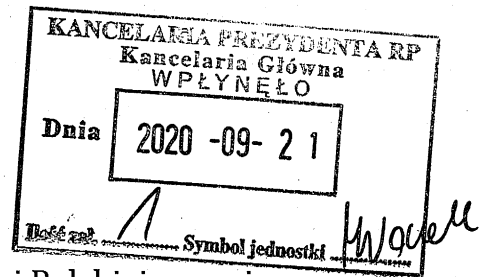

Ryszard Grzesiula
Michał Hornung
Wiceprezesa Zrzeszenia Osób Dotkniętych Skutkami
Dekretu Warszawskiego „Dekretowiec”
ul. Broniwoja 8/36, 02-655 Warszawa

Warszawa, dnia 21 września 2020 roku

Szanowny Pan Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 10
00-489 Warszawa

WNIOSEK

Na podstawie art. 122 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wnosimy o:

- a) skierowanie ustawy z dnia 17 września 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami (dalej jako: ustawa nowelizująca) do oceny przez Trybunał Konstytucyjny, zgodności art. 3 ustawy nowelizującej z Konstytucją RP, umowami międzynarodowymi i ustawami – w zakresie w jakim ustawa nowelizująca zmienia ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65, 284, 471 i 782), lub
- b) na podstawie art. 144 ust. 3 pkt 6 o zawetowanie ustawy nowelizującej – w zakresie w jakim ustawa nowelizująca zmienia ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65, 284, 471 i 782).

Szanowny Panie Prezydencie,

Uprzejmie informujemy Pana Prezydenta, iż Sejm po naniesionych poprawkach przez Senat, w dniu 17 września 2020 roku ostatecznie uchwalił ustawę nowelizującą, która w ocenie szerokiego grona prawników jest wielu zapisach sprzeczna zarówno z Polską Konstytucją jak i z Europejską Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, a także Kartą Praw Podstawowych oraz z art. 6 ratyfikowanego przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązującego w krajowym porządku prawnym Traktatu o Unii Europejskiej.

Na wstępie pragniemy w skrócie przedstawić uprawnienia przysługujące właścicielom nieruchomości warszawskich na mocy dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy z dnia 26 października 1945 r. (Dz.U. Nr 50, poz. 279, dalej jako: Dekret warszawski, tzw. Dekret Bieruta).

Na podstawie art. 7 ust. 2 Dekretu warszawskiego wszyscy obywatele Warszawy, którzy w prawidłowy sposób złożyli tzw. wnioski dekretowe – wnosząc o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do ich nieruchomości nabyli ekspektatywę – prawo przyrzeczone. Ekspektatywa jako instytucja prawa cywilnego jest dziedziczna i zbywalna. W Warszawie prowadzi ona do otrzymania w wieczyste użytkowanie (które może przekształcić we własność), prawa do gruntu stanowiącego własność dekretowych właścicieli, która została im bezprawnie przez komunistów odebrana.

Ustawa nowelizująca z dnia 17 września 2020 roku odbiera warszawiakom prawa nabyte na podstawie art. 7 ust. 2 Dekretu warszawskiego, dotyka każdego obywatela Warszawy osobiście, bez względu na wyznanie, poglądy polityczne czy posiadane obecnie obywatelstwo, który utracił swą nieruchomość na mocy komunistycznego bezprawia. Daje to legitymację obywatelowi Unii Europejskiej jako osobie fizycznej do złożenia skargi do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luxemburgu na Państwo Polskie o odszkodowanie. Ponadto rozwiązania powyższe przewidziane w ustawie nowelizującej stanowią drastyczne naruszenia art. 13 i art. 17 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka mówiących o naruszaniu praw zawartych w Konwencji oraz zakazie wydawania aktów prawnych zmierzającego do zniweczenia tych praw.

Interes właścicielski skarżących jest traktowany jako majątek (*assets*), a w konsekwencji jako prawo chronione art. 1. - Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ponieważ ma wystarczającą podstawę w prawie krajowym. Ekspektatywa, czy raczej uprawnione oczekiwanie (*legitimate expectation*) warszawiaków uznaje się za wystarczająco pewne, i w

sądownictwie krajowym oraz międzynarodowym jest kwalifikowane jako prawo własności, co potwierdził Europejski Trybunał Praw Człowieka (zob. wyr. ETPCz w sprawie Kopecky, para. 52; wyr. ETPCz z 6.10.2005 r. w sprawie Draon p. Francji, para. 68; z 3.11.2009 r. w sprawie Sierpiński p. Polsce, para. 65; post. ETPCz z 23.2.2010 r. w sprawie Koivusaari i inni p. Finlandii; wyr. ETPCz z 1.4.2010 r. w sprawie Densiova i Moiseyeva p. Rosji, para. 47), podstawą do takiego uznania jest oparcie oczekiwania na ustabilizowanym orzecznictwie sądowym.

Na mocy Dekretu warszawskiego polskie państwo komunistyczne przejęło 40 tysięcy działek hipotecznych na których posadowionych było 25.498 budynków. Po upadku Powstania warszawskiego według inwentaryzacji przeprowadzonej przez Biuro Odbudowy Stolicy, zniszczeniu uległo 11.229 budynków. Komuniści przejęli wszystkie budynki zarówno zniszczone jak i nienaruszone. Dotychczas złożono 17 tysięcy wniosków dekretowych (wniesiono o ustanowienia prawa użytkowania wieczystego) z których w różny sposób zostało rozpatrzonych ponad 4 tysięcy z nich. Pozostałe osoby których wniosków nie rozpatrzono nabyły na podstawie art. 7 ust. 2 Dekretu warszawskiego prawo ekspektatywy, które w sądownictwie międzynarodowym i krajowym traktowane jest jak prawo własności.

Ustawa z dnia 17 września 2020 roku zakłada w art. 3 nowelizację ustawy o gospodarce nieruchomościami poprzez odebranie praw dawnym właścicielom nieruchomości warszawskich oraz wyklucza możliwość zwracania jakiejkolwiek nieruchomości w naturze. Dokonując bardzo ogólnego bilansu roszczeń dawnych właścicieli nieruchomości warszawskich wobec Państwa Polskiego z tego tytułu, należałoby przyjąć, że prawo ekspektatywy straci ponad 13 tysięcy z nich (nie uwzględniając zwielokrotnienia tej liczby z uwagi na zastępowanie pokoleń następcami prawnymi). Każda osoba to indywidualne roszczenie do określonej nieruchomości warszawskiej, której wartość trzeba określić. W skład tych nieruchomości wchodzi wille, domy wielorodzinne tzw. kamienice, palce budowlane oraz inne działki o różnym przeznaczeniu. Ogólna wartość tych roszczeń jest w chwili obecnej trudna do oszacowania bez szczegółowej analizy, jednakże z dużą dozą prawdopodobieństwa można określić, iż wysokość ich zamknie się w granicach kilkuset miliardów złotych.

Ustosunkowując się do poszczególnych zapisów ustawy z dnia 17 września 2020 roku kwestionujemy zasadność następujących zapisów ustawowych zawartych w art. 3 ustawy – nowelizujących ustawę o gospodarce nieruchomościami jako sprzecznych z wyżej wymienionymi aktami prawnymi.

- I. **[art. 3 ustęp 2b ustawy nowelizującej]** wprowadza do ustawy o gospodarce nieruchomościami następując zmiany: w art. 214b po ustępie 2 dodaje się ustęp 2a w brzmieniu:

„2a. Wnioskodawca oraz jego ewentualni następcy prawni nie mogą być reprezentowani przez kuratora spadku lub kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu.”

[art. 3 ustęp 3 ustawy nowelizującej] wprowadza do ustawy o gospodarce nieruchomościami następując zmiany: po art. 214b dodaje się art. 214c w brzmieniu:

„Art. 214c. Odmawia się oddania gruntu w użytkowanie wieczyste na rzecz osoby, która nabyła prawo lub roszczenie od kuratora reprezentującego osobę uprawnioną ustanowionego, dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, jeżeli nie było podstaw do jego ustanowienia albo od kuratora spadku lub z naruszeniem przepisów o dziedziczeniu, w tym przepisów dotyczących dziedziczenia spadków wakujących lub nieobjętych.”

Oba powyższe zapisy ustawowe nie zawierają cezurę czasowej określającej w jakim okresie został ustanowiony przez sąd powszechny kurator spadku lub kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu. W takiej sytuacji należy interpretować powyższe przepisy, iż kuratorzy działali od momentu wejścia w życie przepisów Dekretu warszawskiego i w przypadku takich działań kuratorów można stosować odmowę oddania gruntu w użytkowanie wieczyste na rzecz osoby, która nabyła prawo wskutek działań kuratora. Zapisy powyższe jako odejmujące prawo własności, nie mieszczą się w art. 31 Konstytucji RP, który wymienia katalog ograniczenia praw i wolności, który stanowi w jakich okolicznościach można ograniczać te prawa.

Uprzejmie wyjaśniamy, iż w okresie wejścia w życie Dekretu warszawskiego z dnia 26 października 1945 roku, część obywateli polskich przebywała jeszcze w Armii Gen. Andersa, część siedziała w łagrach rosyjskich, część siedziała w więzieniach Urzędu Bezpieczeństwa, natomiast pozostali rozsiani byli po całej Polsce oraz Europie z uwagi na działania wojenne. Przejmowanie gruntów na terenie Warszawy na podstawie Dekretu warszawskiego odbywało się poprzez zamieszczenie ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym m. st. Warszawy.

Od momentu opublikowania Dziennika Urzędowego obywatel Warszawy miał 6 miesięcy na złożenie tzw. wniosku dekretowego określonego w art. 7 ust. 2 Dekretu warszawskiego. W związku z powyższym, powszechnie składano do sądu powszechnego wnioski o ustanowienie przez sąd kuratora

dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, która zgodnie z przepisami o kurateli miała uprawnienia do występowania przed wszelkimi władzami, składania wniosku dekretowego oraz podejmowania innych czynności zabezpieczających interesy nieobecnego. W całym szeregu spraw na skutek działań kuratorów mieszkańcy warszawy nabywali prawa i roszczenia uprawniające do występowania o użytkowanie wieczyste lub odszkodowanie i sprawy te często są prowadzone do chwili obecnej. Kwestionowane powyższe przepisy odbierają powyższe prawa rzeczowe obywatelom, poprzez odmowę oddania gruntu w użytkowania wieczyste na rzecz osób uprawionych.

Uprzejmie wskazujemy, iż ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu następowało w wyniku orzeczenia sądu powszechnego poprzez wydanie określonego postanowienia. Ustanowiony nowelizacją przepis art. 214c zawiera zapis, iż organ administracyjny ma uprawnienia do określania czy sąd powszechny zasadnie ustanowił kuratora i czy była podstawa do jego ustanowienia. Jest rzeczą w systemie prawnym Polskim, a także Europejskim absurdalną, ażeby organ administracji publicznej weryfikował zasadność wydanego orzeczenia przez sąd powszechny i ustalał czy sąd powszechny miał podstawy do wydania takiego postanowienia czy nie. Ponadto organ administracji publicznej nie może orzekać, czy kurator ustanowiony przez sąd powszechny nie może reprezentować osoby uprawionej. Tym samym zamyka drogę poszkodowanemu do występowania przed sądem powszechnym co jest sprzeczne z art. 45 ustęp 1 Konstytucji RP, który stanowi, że każdy obywatel ma prawo do rozpatrzenia jego sprawy przez niezawisły sąd powszechny czy administracyjny.

Kwestionowany zapis ustawowy jest także sprzeczny z art. 32 Konstytucji RP, który stanowi, iż wszyscy są równi wobec prawa i wszyscy mają prawo do równego ich traktowania przez władze publiczne. Ponadto w naszej ocenie przepis ten narusza także art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, który stanowi, że każdy ma prawo do własności i prawo do dziedziczenia i prawa te podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej.

- II. **[art. 3 ustęp 1 ustawy nowelizującej]** wprowadza do ustawy o gospodarce nieruchomościami nowe brzmienie art. 214a, który stanowi, że odmawia się oddania gruntu w użytkowanie wieczyste lub przeniesienia prawa własności na rzecz osoby uprawionej ze względu na przeznaczenie lub wykorzystanie nieruchomości na cele określone w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ustawa rozszerza także określone w art. 6 cele publiczne oraz podnosi je do rangi przepisu ustawowego odbierającego prawo własności uprawionemu.

Omawiany art. 6 zawiera jedynie katalog celów publicznych i dotychczas nie był to przepis odbierający prawa i własność obywatelowi Warszawy. Ponadto dodany pkt 11 do art. 214a ustawy o gospodarce nieruchomościami **[art. 3 ustęp 1 ustawy nowelizującej]**, stanowi, iż:

„Art. 214a. 1. Odmawia się oddania gruntu w użytkowanie wieczyste lub przeniesienia prawa własności gruntu na rzecz osoby uprawnionej, o której mowa w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 7 ust. 2 tego dekretu, ze względu na: [...] 11) niemożność pogodzenia z prawidłowym ukształtowaniem stosunków sąsiedzkich [...]”

Zapis powyższy w naszej ocenie jest zapisem absurdalnym, nie mającym odniesienia ani do Konstytucji RP ani do prawa wspólnotowego, gdyż w żadnym kraju obecnej Europy nie znajdziemy przepisów prawa, które powodują, iż niezadowolenie lub sprzeciw sąsiada graniczącego z nieruchomością, odbiera prawo własności do tej nieruchomości. Zapis powyższy różnicujący obywateli i uzależniający odjęcie prawa własności od sprzeciwu sąsiada jest we współczesnym społeczeństwie odbierany jako pretekst do wywłaszczenia bez uiszczenia jakiegokolwiek odszkodowania. Jeżeli wspomnianym sąsiadem będzie Gmina m. st. Warszawa, która ma możliwości w publicznym przetargu sprzedać deweloperowi nieruchomości, wobec której toczy się postępowanie dekretowe to zawsze będzie można się spodziewać, że będzie sprzeciwiać się ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego na rzecz dawnego właściciela i zwrotu nieruchomości w naturze.

Powyższe rozwiązanie ustawowe jest sprzeczne z art. 21 Konstytucji RP, art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, z art. 1 Protokołu dodatkowego pierwszego do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, z art. 17 Europejskiej Konwencji oraz z art. 17 i art. 54 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, które to przepisy zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej są częścią krajowego porządku prawnego.

III. Kwestionujemy celowość ustanowionego pkt. 12 w art. 214a ustawy o gospodarce nieruchomościami **[art. 3 ustęp 1 ustawy nowelizującej]**. Przepis ten stanowi, że:

„Art. 214a. 1. Odmawia się oddania gruntu w użytkowanie wieczyste lub przeniesienia prawa własności gruntu na rzecz osoby uprawnionej, o której mowa w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy,

niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 7 ust. 2 tego dekretu, ze względu na: [...] 12) przeznaczenie lub wykorzystanie nieruchomości na cele użyteczności publicznej.”

Termin użyteczność publiczna nie został zdefiniowany w ustawie o gospodarce nieruchomościami ani w Konstytucji RP. Tak jak podniesiono wyżej, grunt albo teren przeznaczony na składowanie węgla lub żwiru może zostać wykorzystywany w celach użyteczności publicznej i ta okoliczność w naszej ocenie bezzasadnie prowadzi do pozbawienia prawa własności do tego terenu. Jest to stosowanie przez ustawodawcę interpretacji rozszerzającej określenia „użyteczność publiczna”, gdyż potrzebny Gminie lub Skarbowi Państwa grunt może zostać wydzierżawiony lub odkupiony od właściciela czy osoby uprawnionej. Ustawodawca nie może doprowadzać do sytuacji legislacyjnej w której właściciel pozbawiany jest prawa własności bez odszkodowania.

Art. 112 ustawy o gospodarce nieruchomościami zawiera wykładnię wywłaszczenia nieruchomości, która polega na ograniczeniu lub odjęciu prawa rzeczowego prawowitemu właścicielowi, może ono nastąpić i może być dokonane na cele publiczne, jeżeli w inny sposób nie mogą być nabyte prawa do korzystania z tej nieruchomości.

W warunkach gruntów warszawskich nikt nie prowadzi rozmów z następcami prawnymi lub byłymi właścicielami. Na temat czy skłonni by byli udostępnić, wynająć lub w jakiejś innej formie przekazać grunt, natomiast sięga się do niezgodnego z Konstytucją RP wywłaszczenia prawa własności do nieruchomości na nieokreślone bliżej w tym przepisie cele użyteczności publicznej. Jest to w naszej ocenie nierówne traktowanie obywatela, co narusza art. 32 Konstytucji RP. Odjęcie prawa rzeczowego, a więc wywłaszczenie bez wskazania celu publicznego i bez przyznania osobie uprawnionej odszkodowania. Narusza to także szereg zapisów prawa wspólnotowego, wymienionych wyżej oraz narusza art. 6 obowiązującego Polskę Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

IV. Kwestionujemy zasadność pkt. 4 art. 214a ustawy o gospodarce nieruchomościami [art. 3 ustęp 1 ustawy nowelizującej].

„Art. 214a. 1. Odmawia się oddania gruntu w użytkowanie wieczyste lub przeniesienia prawa własności gruntu na rzecz osoby uprawnionej, o której mowa w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 7 ust. 2 tego dekretu, ze względu na: [...] 4) odbudowę lub remont, dokonany ze środków publicznych, budynków, o których mowa w art. 5

dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, zniszczonych w latach 1939–1945 więcej niż w 50%; [...]"

Kwestia ta została już rozstrzygnięta w dekrete z dnia 26 października 1945 r. o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz.U. R. P. Nr 50, poz. 281). Dekret powyższy w art. 7 rozstrzygał, iż budynki uszkodzone mogą być naprawione przez właściciela, Państwo, Gminę, instytucje państwową, społeczną, spółdzielnie mieszkaniową, zrzeszenie najemców i tak dalej. Budynek naprawiony przez wyżej wymieniony podmiot mógł być przez ten podmiot użytkowany przez 10 lat. Natomiast po tym okresie, musiał być zwrócony prawowitemu właścicielowi. W 1947 roku dokonano nowelizacji zapisów tego dekretu w ten sposób, iż podniesiono okres użytkowania budynku naprawionego do lat 20, a po tym okresie budynek przechodził na rzecz byłego właściciela bez żądania zwrotu kosztów naprawy.

Przyjęty przez Sejm ustawą nowelizującą z dnia 17 września 2020 roku przepis stanowiący o odmowie oddania nieruchomości byłemu właścicielowi, z uwagi na fakt, iż kiedyś dokonano remontu, który przekraczał 50% wartości, jest przepisem, który zapobiegnie zwrotowi, na rzecz byłego właściciela każdego budynku wyremontowanego w poprzednim okresie. Przepis ten nie uwzględnia, iż część budynków uszkodzonych w Warszawie, została odremontowana przez właścicieli.

W Zrzeszeniu „Dekretowiec” rejestrujemy tak absurdalne sprawy, iż po wejściu w życie Dekretu warszawskiego szereg osób występowało do władz Miasta st. Warszawy o zezwolenie na wybudowanie willi lub domów jednorodzinnych na posiadanych gruntach warszawskich. W większości osoby te uzyskiwały zezwolenie - tzw. promesę, na wybudowanie nowego budynku i takie budynki zostały wybudowane, albo wyremontowane. Po kilku latach wszystkie te nowo wybudowane lub wyremontowane budynki zostały przez komunistów przejęte na rzecz Skarbu Państwa, a następnie przejęte przez Gminę m. st. Warszawa. Dla przykładu możemy podać, iż w ten sposób przejęto budynek przy ul. Wroniej 50, ul. Styki 5 – gdzie właściciel wybudował nowy budynek kilkunastu rodzinny, który został mu całkowicie bezprawnie odebrany na podstawie Dekretu warszawskiego. Właściciel tego budynku przy ul. Styki 5, ażeby mieszkać we własnym wybudowanym budynku musiał wykupić swoje mieszkanie od Gminy m. st. Warszawy.

W niektórych budynkach odremontowanych przez właściciela, a przejętych przez Skarb Państwa, Miasto st. Warszawa sprzedawało lokale na rzecz osób trzecich i tak się działo np. w budynku przy ul. Koszykowej 67 lub w budynku przy ul. Śniadeckich 19.

Remont ze środków publicznych, o których mówi kwestionowany przepis, to jest remont dokonany również przez spółdzielnie, zrzeczenia najemców, różne instytucje społeczne, różne spółki prawa handlowego, które użytkowały budynek przez okres 20 lat, po tym okresie winny przekazać budynek poprzedniemu właścicielowi. Wprowadzanie obecnie przepisu rangi ustawowej, który generalnie orzeka, iż jeżeli budynek był w latach 1939-1945 zniszczony w 50% z reguły odmawia przeniesienia prawa własności tejże nieruchomości budynkowej na rzecz poprzedniego właściciela. Przepis powyższy narusza zarówno obowiązujące przez 50 lat przepisy dekretu z dnia 26 października 1945 roku o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny, który to dekret nie pozbawiał prawa własności do tych budynków byłego właściciela, i jest typowym wywłaszczeniem z nieruchomości bez uzasadnionej podstawy i bez przyznania odszkodowania. Uzasadnione podstawy odjęcia prawa rzeczowego do nieruchomości są określone w Konstytucji RP i muszą to być wskazane cele publiczne, a wywłaszczenie musi przyznawać słuszne odszkodowanie.

Przepis pkt 4 zawarty w nowym brzmieniu art. 214a ustawy o gospodarce nieruchomościami nie wskazuje żadnych konkretnych celów publicznych, które by zgodnie z Konstytucją RP dawały prawo do odjęcia prawa własności.

- V. Nowe brzmienie art. 214a ustawy o gospodarce nieruchomościami odmawia oddania gruntu w użytkowanie wieczyste lub odmawia przeniesienia prawa własności na rzecz osoby uprawnionej ze względu na określone w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami inne nieokreślone cele publiczne zawarte w odrębnych ustawach zawarte w systemie legislacyjnym kraju, których to takich ustaw istnieje około 200. Przepis dowolnie rozszerza odjęcie prawa własności obywatelowi na nieokreślone cele publiczne, zawarte w nieokreślonych aktach prawnych i jest sprzeczny z art. 112 ustawy o gospodarce nieruchomościami, określającym przesłanki wywłaszczenia nieruchomości i określającym, iż wywłaszczenie może nastąpić w stosunku do nieruchomości dla której została wydana decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Poza tym wywłaszczenie może nastąpić, jeżeli w inny sposób nie można wejść w prawa użytkowania nieruchomości.

Taka konstrukcja przepisu zawarta w art. 214a, która stanowi, że odejmuje się prawo własności obywatelowi nie wiadomo na jaki cel, nie wiadomo na podstawie jakiego aktu prawnego oraz bez żadnego odszkodowania jest anarchią prawną. Przepis jest również sprzeczny ze wszystkimi przywołanymi aktami prawa wspólnotowego, jest oczywiście sprzeczny z przepisami Konstytucji RP, to jest z: art. 21 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1, art. 64 ust. 1, 2 i 3.

Z uwagi na to, że kwestionowane wyżej przepisy ustawy z dnia 17 września 2020 roku naruszają szereg wymienionych wyżej przepisów prawa wspólnotowego, które stanowią część krajowego porządku prawnego, a przywołane przepisy prawa wspólnotowego nie dadzą się pogodzić z kwestionowanymi przepisami ustawy z dnia 17 września 2020 roku odejmującej prawo własności obywatela, zgodnie z art. 91 Konstytucji RP przy takich rozbieżnościach rozwiązań prawnych stosuje się bezpośrednio przepisy prawa wspólnotowego, które mają pierwszeństwo w stosowaniu w przypadku kolizji z przepisami krajowymi. Stanowi to ewidentną sprzeczność przepisów ustawy z dnia 17 września 2020 roku z przepisami Konstytucji RP.

Uchwalone przez Sejm zmiany dotyczące rozszerzenia katalogu przesłanek określonych w art. 214a Ustawy o gospodarce nieruchomościami są tak szerokie, że naruszają istotę prawa własności, obejmując swym zakresem praktycznie każdą nieruchomość warszawską. Pozbawiając tym samym wszystkich dawnych właścicieli nieruchomości warszawskich możliwości odzyskania jakiegokolwiek nieruchomości w naturze. Ustawodawca dąży tym samym *de facto* do wtórnego wywłaszczenia właścicieli nieruchomości warszawskich z ich własności, nie gwarantując jednocześnie prawa do ustalenia odszkodowania na zasadach określonych w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Przyjęta przez Sejm ustawa nowelizująca nie przewiduje żadnej formy odszkodowania za przeprowadzone wywłaszczenie, co stoi naszym zdaniem w rażącej sprzeczności z art. 21 ust. 2 oraz art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Ustawodawca bowiem pozostawia w niezmienionym kształcie treść art. 215 ustawy o gospodarce nieruchomościami, którego ograniczony zakres działania w przypadku nieruchomości warszawskich był już wielokrotnie przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego, który rozstrzygał o jego niekonstytucyjności wyrokiem z dnia 13 czerwca 2011 roku sygn. akt SK 41/09, zobowiązując ustawodawcę do pojęcia prac legislacyjnych w celu kompleksowego uregulowania przesłanek dotyczących ustalenia odszkodowania za przejęte na mocy Dekretu warszawskiego nieruchomości.

Ponadto nowelizacja nie odnosi się w ogóle do Deklaracji Terezińskiej z dnia 30 czerwca 2009 roku w sprawie mienia okresu Holokaustu i związanych z tym zagadnień podpisaną przez Polskę, wprowadzając tym samym większy chaos w postępowaniach administracyjnych dotyczących gruntów warszawskich.

Uprzejmie wnosimy o niepodpisywanie rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 17 września 2020 roku, co do których wnieśliśmy zastrzeżenia, ewentualnie wniesienie do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o zbadanie ich zgodności z Konstytucją RP, umowami międzynarodowymi oraz ustawami.

Z wyrazami szacunku

Członkowie Zrzeszenia Osób Dotkniętych Skutkami Dekretu Warszawskiego – „Dekretowiec”

Ryszard Grzesiula
członek zarządu

Michał Hornung
członek zarządu

W załączeniu:

- Ustawa z dnia 17 września 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami

Otrzymują:

1. **Prezes Trybunału Konstytucyjnego**
Szanowna Pani Julia Przyłębska
Aleja Jana Chrystiana Szucha 12A
00-918 Warszawa
2. **Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego**
Szanowna Pani Małgorzata Manowska
Plac Krasińskich 2/4/6
00-951 Warszawa
3. **Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego**
Szanowny Pan Marek Zirk-Sadowski
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa
4. **Premier Rządu Rzeczypospolitej Polskiej**
Szanowny Pan Mateusz Morawiecki
Aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa
5. **Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**
Szanowna Pani Elżbieta Witek
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa
6. **Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**
Szanowny Pan Tomasz Grodzki
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa
7. **Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej**
Szanowny Pan Jacek Trela
ul. Świętojerska 16
00-202 Warszawa

- 8. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych**
Szanowny Pan Maciej Bobrowicz
Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
00-478 Warszawa
- 9. Redaktor Naczelny „Gazety Wyborczej”**
Szanowny Pan Adam Michnik
ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa
- 10. Redaktor Naczelny Dziennika „Rzeczpospolita”**
Szanowny Pan Bogusław Chrobota
ul. Prosta 51
00-838 Warszawa
- 11. Redaktor Naczelny Dziennika „Gazeta Prawna”**
Szanowny Pan Krzysztof Jedlak
ul. Okopowa 58/72
01-042 Warszawa

Po przetłumaczeniu na język angielski, otrzymują:

- 1. Przewodnicząca Komisji Europejskiej**
Szanowna Pani Ursula von der Leyen
Rue de la Loi 41
1000 Bruxelles, Belgia
- 2. Ambasador USA w Polsce**
Szanowna Pani Georgette Mosbacher
Aleje Ujazdowskie 29/31
00-540 Warszawa
- 3. Ambasador Izraela w Polsce**
Szanowny Pan Alexander Ben Zvi
ul. Krzywickiego 24
02-078 Warszawa
- 4. Ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce**
Szanowna Pani Anna Clunes
ul. Kawalerii 12
00-468 Warszawa